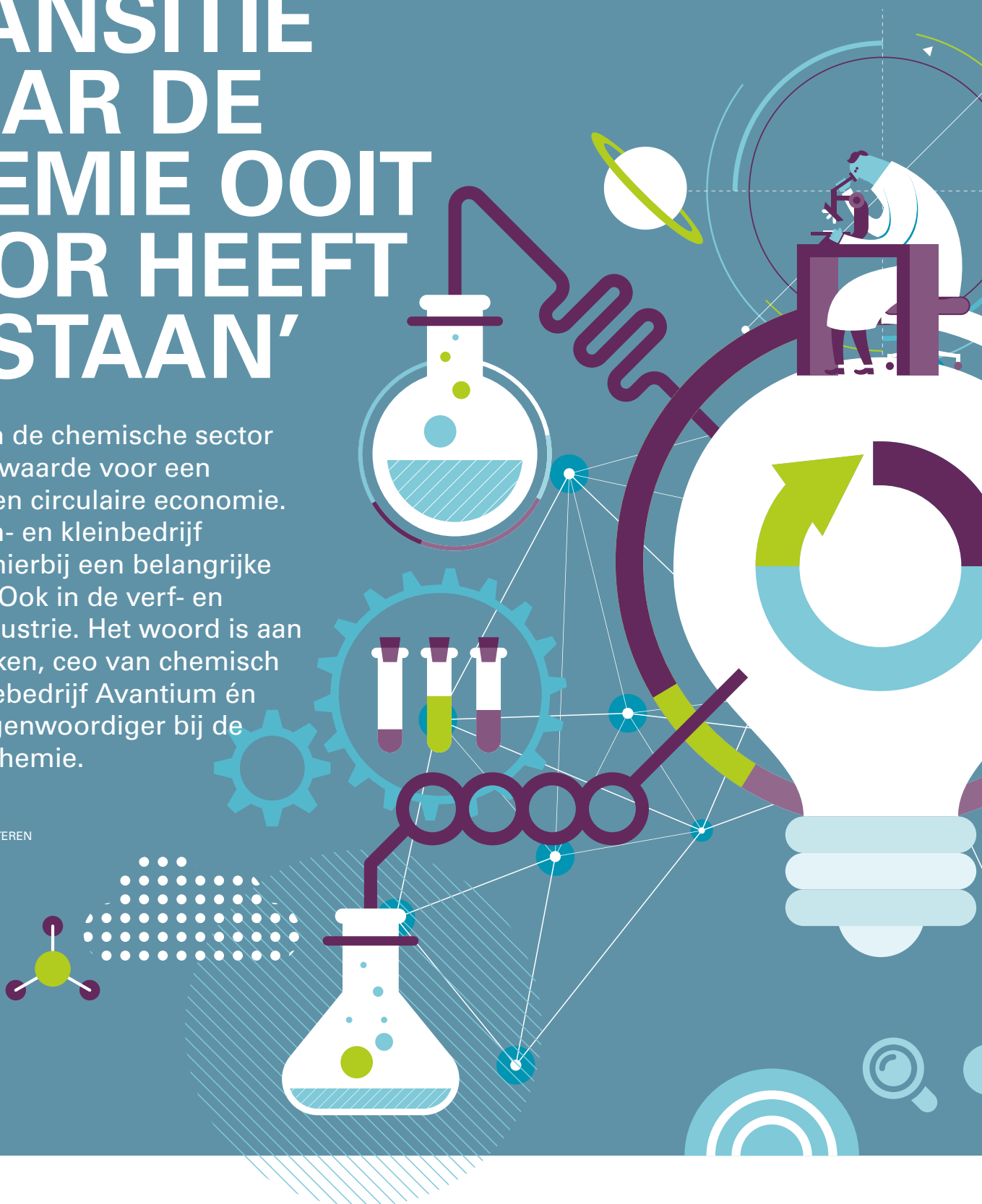

TOM VAN AKEN, TOPSECTOR CHEMIE

'DE GROOTSTE TRANSITIE WAAR DE CHEMIE OOI^T VOOR HEEFT GESTAAN'

Innovatie in de chemische sector is een voorwaarde voor een duurzame en circulaire economie. Het midden- en kleinbedrijf (mkb) kan hierbij een belangrijke rol spelen. Ook in de verf- en drukinktindustrie. Het woord is aan Tom van Aken, ceo van chemisch technologiebedrijf Avantium én mkb-vertegenwoordiger bij de topsector chemie.

TEKST: DORINE VAN KESTEREN

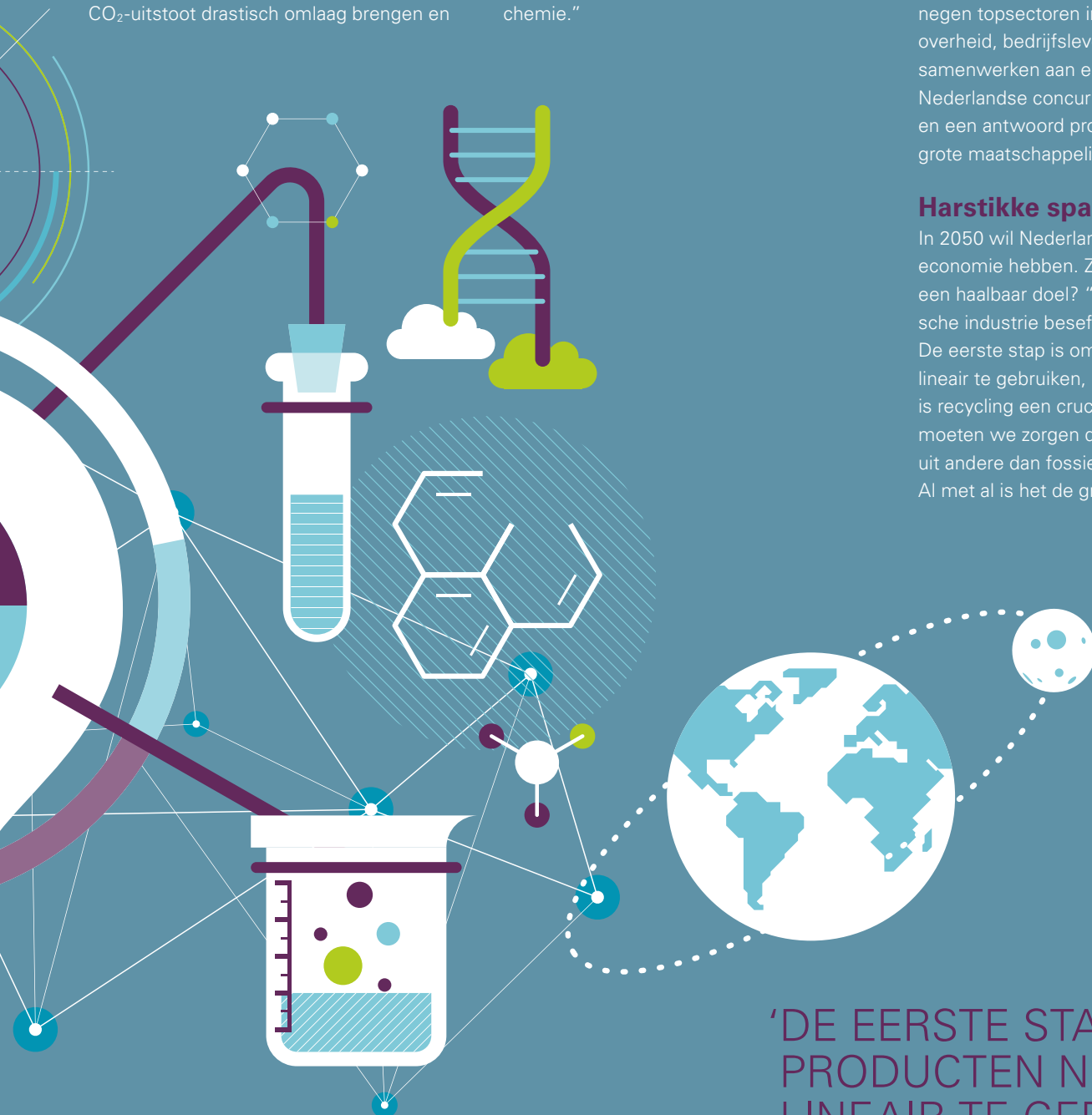
De chemische industrie staat voor enorme uitdagingen. Tegelijkertijd biedt chemie ook juist de oplossingen om een circulaire en duurzame economie mogelijk te maken. Dat is eigenlijk de rode draad in het betoog van Tom van Aken. "Nederland heeft zich gecommitteerd aan internationale klimaatafspraken. Dat betekent dat we moeten afkicken van fossiele grondstoffen, de CO₂-uitstoot drastisch omlaag brengen en

een oplossing vinden voor het kunststofafvalprobleem. Bij de transitie naar duurzaamheid speelt de chemie een sleutelrol. 'Onze' producten worden immers gebruikt in tal van andere sectoren. Als wij erin slagen om stoffen en materialen minder vervuilend en recyclebaar te maken, werkt dit door in grote delen van de Nederlandse economie. Kortom: de toekomst ligt in de groene chemie."

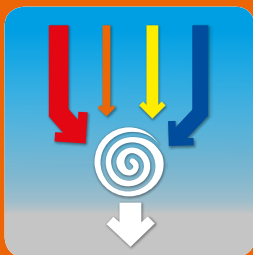
Chemicus Van Aken begon zijn carrière bij DSM. In 2002 maakte hij de ongewisse overstap naar start-up Avantium, maar dat pakte goed uit. Inmiddels is hij ceo van het beursgenoteerde bedrijf, dat milieuvriendelijke plastics maakt. Een jaar geleden werd Van Aken vertegenwoordiger van het midden- en kleinbedrijf bij de Topsector Chemie (ChemistryNL). Dit is een van de negen topsectoren in Nederland waarin overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen samenwerken aan economische kansen, de Nederlandse concurrentiepositie versterken en een antwoord proberen te vinden op grote maatschappelijke vraagstukken.

Harstikke spannend

In 2050 wil Nederland een volledig circulaire economie hebben. Ziet Van Aken dit als een haalbaar doel? "Iedereen in de chemische industrie beseft dat het anders moet. De eerste stap is om producten niet meer lineair te gebruiken, maar circulair. Daarvoor is recycling een cruciale schakel. Gelijktijdig moeten we zorgen dat de grondstoffen uit andere dan fossiele bronnen komen. Al met al is het de grootste transitie waar

**'DE EERSTE STAP IS OM
PRODUCTEN NIET MEER
LINEAIR TE GEBRUIKEN,
MAAR CIRCULAIR'**

Optimaal
voeden van
dissolvers

AZO® Vacuüm weegstelsel

- stofarm
- nauwkeurig
- economisch

AZO®
www.azo.com

TECHEMA

sustainable process solutions since 1959
engineering sales maintenance www.techema.nl

WILHELM NIEMANN
MASCHINENFABRIK

DISPERGIER- UND FEINMAHLTECHNIK

WAT BIEDT DE TOPSECTOR CHEMIE?

EEN GREEP UIT HET AANBOD VOOR HET MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF:

DE GOCHEM-REGELING:

financiering van praktijkgerichte projecten waarbij minimaal één mkb-onderneming samenwerkt met een kennisinstelling. De projecten duren maximaal een jaar, hebben minimaal één chemische innovatiecomponent en vallen binnen de scope van de duurzame chemie en/of het 'missiegedreven' topsectoren- en innovatiebeleid van de overheid.

DE MIT-REGELING CHEMIE EN ENERGIE:

financiering van onderzoek naar de technische en economische risico's en mogelijkheden van een innovatietraject (haalbaarheid) en van een samenwerkingsproject van minstens twee mkb'ers op het raakvlak van chemie en energie (R&D-samenwerking).

INNOVATIEMAKELAARS:

die mkb'ers wegwijs maken in het aanbod van regelingen.

HET NATIONALE

MATERIALENPLATFORM:

een platform voor kennisuitwisseling, samenwerking en afstemming in het materialenonderzoeksveld. Alle stakeholders, publiek en privaat, komen hier bij elkaar.

HET NATIONAAL PLATFORM

PLASTICS RECYCLING:

idem, maar dan op het gebied van de kunststofrecycling.

Meer weten? Kijk op www.chemistrynl.com.

de chemie ooit voor heeft gestaan en dat is hartstikke spannend. Ik zeg niet dat het gemakkelijk wordt, maar de Nederlandse chemie heeft wel een goede uitgangspositie. Chemie is een sector waar ons land van oudsher goed in is en de goede opleidingen, de gunstige ligging met havens en de ondernemersgeest helpen mee. Vergeet ook niet dat de duurzaamheidstransitie voor jonge (technologie)studenten veel mogelijkheden oplevert: voor hen is dit dé kans om het verschil te maken."

Maar de bal ligt niet alleen bij het bedrijfsleven. De overheid is onmisbaar om het juiste speelveld te creëren met wet- en regelgeving, investeringen en subsidies. "Pas nog heeft de EU haar klimaatdoelstellingen aangescherpt. Over tien jaar moeten we niet 40, maar 55 procent minder CO₂ uitstoten dan in 1990. De Europese Green Deal bestrijkt alle sectoren van de economie en bevat allerlei maatregelen, zoals bijvoorbeeld een CO₂-taks en een CO₂-emissiehandelssysteem, die de lidstaten op nationaal niveau moeten implementeren. Het gaat mij

vaak niet snel genoeg, maar feit is dat wij in het deel van de wereld leven waar de veranderingen het snelste gaan. Bedrijven zitten dus in Europa op de beste plek; hier gaat de markt het eerst om."

Uiteindelijk drijven consumenten de verandering. Van Aken heeft met name vertrouwen in jongeren. "Mijn eigen kinderen hoef ik niets uit te leggen over het belang van duurzaamheid en circulariteit. Sterker, die leggen het mij uit en stellen kritische vragen over onze bedrijfsvoering en mijn persoonlijke levensstijl. Jongeren willen bijdragen aan een duurzame wereld en hun consumptie is een van de manieren om dat te doen."

Nobelprijswinnaar

De verf- en drukinktindustrie staat voor de opgave om duurzame alternatieven te vinden voor de fossiele componenten in verf en coatings, zonder dat de producten inboeten aan kwaliteit en levensduur. De innovatie in de sector staat in ieder geval niet stil, ziet Van Aken. "In het materialenonderzoek gebeurt veel. Kijk bijvoorbeeld

naar het onderzoek van scheikundigen aan de Rijksuniversiteit Groningen onder leiding van Nobelprijswinnaar Ben Feringa. Die hebben samen met AkzoNobel een techniek ontwikkeld om verf te maken op basis van lignocellulose: de meest voorkomende vorm van biomassa op aarde. Ongeveer 20 tot 30 procent van de houtige delen van planten bestaat eruit. Volgens de onderzoekers is de kwaliteit van deze coatings vergelijkbaar met die van hun bestaande evenknieën. Deze aanpak kan op den duur grondstoffen uit aardolie, zoals acrylaat, vervangen door duurzame bouwstenen voor coatings, harsen en verf."

MKB dichterbij halen

De taak van de Topsector Chemie is om de werelden van bedrijfsleven en onderzoek dichterbij elkaar te brengen. "Ons land heeft heel goede universiteiten en hogescholen, maar het is zaak dat hun uitvindingen ook worden ingebed in businesscases en opschaling, dat ze worden vertaald naar de markt. De grote industrie kent de weg naar kennisinstellingen, maar dat is anders voor

Bent u al klaar voor PGS 31?

Nieuwbouw PGS 28, 30, 31
 Onderhoud en herstel BRL-K903/08
 Keuring en inspectie SIKB 7800

Advies: info@emsbroek.nl of +31 575 557 306

EMSBROEK

NL
 tank & chemie installaties

Emsbroek B.V. • Industrieweg 11 • 7251JT • Vorden

Lisam Systems provides comprehensive and advanced IT solutions and services for SDS & labels authoring, automated SDS distribution, SDS Digitization, Cosmetics' PIF and Chemical Inventory Management.

Choosing Lisam is also choosing to:

Drive Growth

Boost Productivity Promote

Chemicals Safety

Goldkampstraat 41-1,
 7722RN Dalfsen,
 the Netherlands

+31 (0) 529 820 211

nl.orders@lisam.com
info.nl@lisam.com

'VERF- EN DRUKINKT-
PRODUCENTEN
KUNNEN AAN DE
TOPSECTOR LATEN
WETEN AAN WELK
SOORT ONDERZOEK
ZE BEHOEFTE
HEBBEN'

TOM VAN AKEN

mkb'ers, die wel vaak zeer innovatief bezig zijn. Want hoe weet een bedrijf met pakweg dertig medewerkers de studenten te vinden die kunnen helpen om een technisch probleem op te lossen? Er valt een wereld te winnen als we het mkb dichterbij de kennisinstellingen halen. Daarom bezoeken we bijvoorbeeld regelmatig mkb'ers in het land en zorgen we dat studenten innovatietrainingen in het mkb kunnen doen."

Zonder goed wetenschappelijk en praktisch opgeleide beroepsbevolking kan een sector niet tot de top behoren. Samen met de VNCI heeft de Topsector Chemie dan ook een human capital agenda opgesteld, die voorziet in curriculumontwikkeling, arbeidsmarktmonitoring, talentenprogramma's en beroepenvoorlichting. Doel is om onderwijs en arbeidsmarkt goed op elkaar te laten aansluiten. "Technisch innoveren lukt alleen als de ontwikkeling van kennis op alle onderwijsniveaus goed is geregeld. De transitie van fossiele naar hernieuwbare grondstoffen gaat het werk van chemici ingrijpend wijzigen. Daar komt de digitalisering bij. Veel

ondernemers maken zich dus zorgen of ze in de toekomst nog wel aan voldoende goed gekwalificeerd personeel kunnen komen. Als we weten welk type medewerkers – opleiding, niveau, ervaring – de chemiesector nodig heeft, dan kan het onderwijs daarop inspelen."

Relevant onderzoek

Over de vraag welke rol de Topsector Chemie kan spelen voor het mkb in de verf- en drukinktindustrie, hoeft Van Aken niet lang na te denken. "Als topsector denken wij mee over de aard van het onderzoek aan de universiteiten en hogescholen. Verf- en drukinktproducenten in het mkb kunnen ons dus laten weten aan welk soort onderzoek – passend bij een van de maatschappelijke uitdagingen – zij behoefte hebben. Denk aan bedrijven die streven naar plantaardige componenten in hun producten of vermindering

van hun CO₂-uitstoot of afvalstromen. Zijn zij op zoek naar nieuwe technieken? Nieuwe analytische methoden? Wij willen ervoor zorgen dat het voor hen relevante onderzoek plaatsvindt."

Van Aken adviseert mkb'ers dan ook om aan de bel te trekken als ze willen samenwerken met een kennisinstituut. "Het mooie is dat de overheid het onderzoek voor een deel sponsort. We hebben een heel scala aan instrumenten, afhankelijk van het type probleem, de fase van technische ontwikkeling en de hoeveelheid geld die nodig is. De topsector heeft ook speciale innovatiemake-lars in dienst die ondernemers helpen de juiste regeling te kiezen. Anders kan het je als ondernemer nog weleens gaan duizelen, dat klopt. Maar eerlijk gezegd heb ik het idee dat je je hand maar hoeft op te steken en je wordt geholpen." ■

Dé pompenspecialist voor de verf & inkt industrie

Bedu Pompen BV - Nederland ■ +31 (0) 88 4802 900 ■ info@bedu.nl

Bedu Belgium BVBA - België ■ +32 (0) 3 8087 980 ■ info@bedu.be

WWW.BEDU.NL

made for your process

WWW.BEDU.BE

AF FOETH

USED AS NEW SINCE 1908

2800+ MACHINES OP VOORRAAD

DIRECT BESCHIKBAAR

TOPKWALITEIT (GETEST / GEREVISEERD)

SNEL GELEVERD

110+ JAAR GESPECIALISEERD IN GEBRUIKTE APPARATUUR

Wilt u uw productiecapaciteit uitbreiden of dient een machine snel vervangen te worden? Foeth is gespecialiseerd in 2ehands procesapparatuur zoals driewalzen, dissolvers, parelmolens, mengers,

pompen, afvulsystemen en andere machines. Bekijk vandaag nog al de aanbiedingen voor de Verf en Inkt branche in onze grote voorraad van 2800+ premium A-merk apparatuur op www.foeth.com

DRAIS SUPERFLOW VCR200
SKU: 222P215

LEHMANN WD-13
SKU: 070E255

COATEMA - DISSOLVER
SKU: 070E255

DRAIS RN 2-24 - DISSOLVER
SKU: 262M262

VOLLRATH

NETZSCH

Drais
MIXING AND REACTING

Gericke

HOSOKAWA
MICRON B.V.

BÜHLER

LÖDIGE

INDUSTRIES

A. Foeth B.V. Harselaarseweg 23 3771 MA Barneveld +31(0)342 415 551 info@foeth.com www.foeth.com

ADVERTEREN? DAT KAN IN DE VOLGENDE EDITIE VAN **VERF&INKT**!

Meer informatie:
Mooijman Marketing & Sales
070 - 323 40 70
dm@mooijmanmarketing.nl

Uw partner voor kunststof verpakkingen voor:

- Pigmentpasta
- Watergedragen autoreparatielak
- Verf
- Drukinkt

Zowel standaard potten als nagenoeg restloos leegbare speciaalverpakkingen.

Voor meer informatie en voorbeelden kijk op www.bema.nl

Deltastraat 14,
4301 RC Zierikzee

Tel. +31 111 418807
info@bema.nl

Dispergeren & Malen

WAB DYNOMILL UBM

De nieuwe WAB maalmolens met de innovatieve
DYNO®-DISC BC maalschijven

Kenmerken:

- > Ideaal voor dispergeren/ malen van hoog viskeuze producten
- > Geschikt voor hoge doorvoer
- > Geschikt voor recirculatie of one-pass modus
- > Onderhoudsvriendelijk en ergonomisch
- > Werkt met maalparels van 0.2 tot 2.5 mm
- > Maalkamers van 0.5 tot 100 liter

Optioneel:

- > Frequentieregelaar pomp
- > Frequentieregelaar molen
- > Volledig ceramische uitvoering
- > ATEX

Maalparels:

- > Tosoh YTZ
- > Jyoti Zirconox

ESKENS

ESKENS, MORE THAN JUST MACHINES...

www.eskens.com